

Dine ligger der heri et i sit Grundvæsen urigtigt Princip, hvis Gjennemførelse kan have Følger, som det er umuligt at overse; man være nok saa bekendt med de nu bestaaende faktiske Forhold paa de forskjellige Steder, saa vil man ikke kunne herregne, hvad der kan blive Følgen af at give den Befolkning, som vil kræve Samfundets Hjælp til at erholde de 'Fornødenheder' tilfredsstillende, som den ikke ved egen Virksomhed kan faae fyldestgjorte, en saadan udstrakt Rettighed som den, hvorom der her er Tale. Jeg vil aldeles ikke nægte, at der paa enkelte, ja maaskee paa flere Steder finder Ulemper Sted under den nu bestaaende Tilstand, og at de kunne trænge til at afhjælpes; men i den Henseende troer jeg, man maa gaae den Vej, som den ærede Indenrigsminister igaar antydede, nemlig ad den administrative Vej, igjennem Autoriteterne, søge at faae saadanne Forhold forandrede; man maa anbefale Sogneforstanderskaberne at vise en billigere Fremgangsmaade, naar den, de hidtil have fulgt, maatte oplyses at være mindre billig, og drage Omsorg for, at der af Amtmændene, hvad ogsaa den ærede Forslagsstiller gjentagne Gange ved denne Sag har yttret Dnsse om, bliver udøvet en streng Control i saa Henseende. Det er den Vej, jeg troer, man maa gaae; thi da lader man Autoriteterne beholde den Myndighed, de skulle have, nemlig den endelige Paadømmelse af Sagen, og man giver ikke Individet denne overorordentlige Ret til selv at bedømme, naar han vil have Hjælp af Samfundet, en Ret, som umulig kan Andet end give Anledning til de største Misbrug. — Man glemme endelig ikke ved dette Lovforslag, at der gives mangfoldige Districter her i Landet, hvor en saadan Trang, som man her vil afhjælpe, aldeles ikke er bleven følt, og man besvare sig det Spørgsmaal, om det er billigt, at disse Landsdele alligevel skulle undergives alle de mistlige Følger, som af en saadan Lov kunne flyde (Hør!).

C. S. Hansen: Efterat jeg har begjert Ordet have de ærede Rigsdagsdagsmænd for Maribo Amts 5te District (Sidenius) og for Svendborg Amts 6te District (S. A. Hansen)

udtalt det Meste af hvad jeg havde at sige i denne Sag; jeg skal blot med Hensyn til et Foredrag, vi hørte her igaar af en æret hiebenhavnst Rigsdagsmand (Nothe), tillade mig nogle Bemærkninger. Han støttede fornemmelig det Farefulde, som han forestillede Thinget at der laa i, at antage dette Lovforslag, ikke, som han sagde, paa egen Erfaring i denne Sag, men dervaa, at han havde hørt flere praktiske Mænd udtale, at Lovforslaget, saa at sige, var aldeles overslødigt, og altsaa kun kunde gjøre Skade. Jeg vil indrømme, at for en Deel af Jyllands Vedkommende ville disse praktiske Mænd have Ret i, at Lovforslaget er overslødigt, og jeg antager ogsaa, at denne Udtalelse er kommen derved. Jeg troer, at jeg nok tør tiltroe mig selv ligesaamegen praktisk Kjendskab til disse Forhold, som vel Noget her i Forsamlingen, og jeg maa efter det praktisk Kjendskab, jeg har til Forholdene paa Derne, erklære, at det ikke paa saa Steder vil have gavnlige Følger, om vi vedtage Forslaget; det er fornemmelig, hvor der fra Sogneforstanderskaberne vises Brangvillighed, eller hvor der er betydeligt Fæstebøndergods forhaanden paa store Districter, at det behøves. Den sidste ærede Taler har netop, ved efter sin Anskuelse at angribe Loven, efter mine Tanker forsvaret den; det at overlade til Kommunen at tvinge Folk til at reise andre Steder hen, hvor den troede, at det var dem bedst tjenligt, finder jeg nu er en Maade at behandle Folk paa, som aldeles ikke stemmer overeens med Nutidens Begreber, at man saaledes skal sætte Folk under Formynderskab. Efter min Erfaring er det som oftest saadanne Mænd, som i Kommunen, hvilket ogsaa tidligere her er udtalt, have vist Selvstændighed, hvor Bestyrelsen efter vor nærværende Communals-Indretning i Almindelighed bestaaer af Godseiere, af Forvaltere og andre Notabiliteter, som ikke godt kunne taale Selvstændighed fra simple Folks Side, det er den Slags Folk, man søger at fordrive fra Kommunerne ved at vanskeliggjøre dem at faae Bopæl, og som netop føle Trangen til, at en saadan Lov kommer ud, hvorved Kommunen kan tvinges til at anvise dem Bolig; jeg maa derfor efter